

<http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/studie-duchodovy-system-dostatecne-nezohlednuje-praci-v-penzi/1535352>

ČeskéNoviny.cz, 06.10.2017

Studie: Důchodový systém dostatečně nezohledňuje práci v penzi

Aktualizace: 06.10.2017 17:26 Vydáno: 06.10.2017, 17:23

Důchodci, penzisté, procházka, nákupy. Ilustrační foto. ČTK-AP/

Praha - Důchodový systém v Česku dostatečně nezohledňuje práci v penzi. Pokud seniorka či senior s průměrným výdělkem odpracují rok navíc a přitom nepobírají důchod, vrátí se jim to až za 28 let. Uvádí to [studie](#) o příjmech seniorů, kterou vydal Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) Národohospodářského ústavu Akademie věd ČR.

Po nástupu na odpočinek dál pracuje asi 13 procent Češek a Čechů. V EU je to v průměru 15,5 procenta. V severských státech do práce dál chodí až 35 procent seniorů a seniorek.

Lidé v Česku mohou v práci zůstat i po dosažení důchodového věku. Odvádějí pak dál daň z příjmu i sociální a zdravotní pojištění. Za odpracovanou dobu navíc se jim o určité procento zvedá důchod. Pokud se poloviny či celé penze zřeknou, je zvýšení výraznější. Za rok práce bez pobírání důchodu je to pak o 7,6 procenta.

"Při přesluhování se obětovaný důchod a odvedené pojistné a daně seniorovi s průměrnou mzdou vrátí až za 28 let, čehož se průměrný přesluhující muž nedožije," uvedli experti z IDEA ve studii.

Pro seniory, státní pokladnu i společnost je přitom výhodné, když lidé pracují déle. Důchodci si přilepší, rozpočet získá daně a odvody a společnost nepřichází o lidský kapitál a cenné zkušenosti. Podle studie vývoj dokazuje, že český trh práce dokáže seniorskou pracovní sílu "dobře absorbovat". Nezaměstnanost je rekordně nízká. Po nástupu do penze příjem většiny lidí výrazně klesá. Člověk s průměrným výdělkem má pak o 42 procent čistého méně.

V Česku zhruba čtyři pětiny lidí odcházejí do penze jen proto, že dosáhli důchodového věku a mají na důchod od státu nárok. Kvůli zhoršenému zdraví, ztrátě práce či jiným překážkám nastupuje do důchodu pětina lidí.

Podle autorů výzkumu ukazují, že zvýhodnění práce v důchodovém věku a jeho způsob má zásadní vliv na rozhodování seniorů o tom, zda budou dál pracovat. Stát lidi může motivovat snížením daní a odvodů i větším procentem navýšení penzí za přesluhování. Roli hraje také zpřehlednění podpory. Většina seniorů v Česku totiž netuší, zda a za jakých podmínek by se jim vyplatilo dál pracovat.

"Zapojení pouhých pěti procent neaktivních důchodců na trhu práce by zvýšilo příjmy veřejných rozpočtů, i kdyby se všem pracujícím důchodcům snížily odvody o 6,5 procentního bodu," uvádí studie. Snížení odvodů a daní zvýší lidem příjem okamžitě, ale jen po dobu práce. Přidání procenta k penzi pomůže v budoucnu, ale dlouhodobě.

Podle další studie, v níž experti IDEA srovnávali volební programy, strany s opatřeními na podporu pracujících důchodců a ke zvýšení jejich motivace zůstat v zaměstnání nepočítají. Snížení odvodů penzistům, kteří dál pracují, plánují jen Realisté. Další strany navrhují nižší odvody pro všechny. Podle autorů analýzy by sice jako vedlejší efekt pracovalo i víc lidí v penzi, důchodový systém by ale přišel o příjmy a chyběly by peníze na vyplácení důchodů.